

הגורמים לצמיחת הלאומיות באירופה במאה ה-19

הגורם	מהו התהליך?	מדוע זה גורם ללאומיות?
תנועת ההשכלה (תהליך רעיוני)	אנשי תנועת ההשכלה העמידו את השאיפה לידע והשכלה כמטרה מרכזית בחייו של האדם. לא להיכנע לסמכות פוליטית של השליט במדינה.	התנועות הלאומיות פיתחו את הרעיון והתאימו אותו ללאום- לא רק לפרט (לאדם) יש זכויות טבעיות גם לעמים יש זכויות אלו. הם זכאים לחיים, לחירות ולשוויון, הם זכאים להיות משוחררים משלטון זר או שלטון מדכא ולעצמאות בשטח משלהם.
תהליך החילון (תהליך רעיוני ותהליך חברתי)	כל שגדל הידע הנרכש, כך איבדה הכנסייה בהדרגה את השפעתה והוצגה כמי שמעודדת אמונות הנוגדות את השכל הישר.	ירידת ההשפעה הדתית הביאה לחיפוש אחר תחליף לדת לאמונה ולמסגרת ההשתייכות אותה העניקה הדת. הלאומיות שימשה תחליף כשהשתמשה בסמלים כמו של דת, והעניקה ללאום ולמולדת מעמד של קדושה.
תנועה רומנטית (תהליך רעיוני)	הרומנטיקנים שאפו לגלות את הכמיהה והגעגועים אל העבר המיתולוגי. לכן פנו לעבר הרחוק ומצאו בו דמויות להערצה.	התנועות הלאומיות פנו לרעיונות הרומנטיים כדי ליצור את ההתלהבות, הספונטאניות וההתרגשות של בני בלאום כדי לסחוף המונים למאבק.
המודרניזציה (תהליכים חברתיים כלכליים)	מהפכה תעשייתית גרמה לתהליך העיור ולאבדן המסגרות המסורתיות של הקהילה.	היעדר תחושת שייכות וניכור בחיי ההמון הביא לידי רצון ואפשרות להשתייך לאומה ולמטרותיה הלאומיות.
תקשורת	הודות לאמצעי התחבורה הופצו הרעיונות החדשים בכל רחבי אירופה.	
תחבורה-מסילות ברזל	הודות לאמצעי התקשורת הופצו הרעיונות החדשים בכל רחבי אירופה.	
חינוך	ידעית קרוא וכתוב העמיקה את מעורבות הציבור בחיים הפוליטיים והחברתיים.	
מהפכה צרפתית (אירוע פוליטי מעצב)	האספה הלאומית ניסחה את הצהרת זכויות האדם והאזרח, הקובעת שבני האדם נולדים ונשארים חופשיים ושווי זכויות והכריזה שהריבונות שייכת לעם ולא לשום פרט או גוף אחר.	המהפכה הצרפתית יצרה תקדים באירופה- לראשונה הופל ה"סדר הישן" והעם החליט על גורלו. המהפכה הצרפתית השפיעה על רבבות משכילים ברחבי אירופה שהאמינו ברעיונותיה ושאפו לעשות שינוי ברוח רעיונות אלו. הם שאפו לסלק את שלטון המלכים וליצור חוקה ליברלית ברוח המהפכה הצרפתית. המהפכה הייתה הביטוי הראשון ללאומיות והוכיחה שאפשר לעשות שינוי.
כיבוש נפוליאון (אירוע פוליטי מעצב)	לאחר המהפכה הצרפתית תפס את השלטון נפוליאון בונפרטה באמצעות הצבא. נפוליאון אימץ את רעיונות הנאורות (ההשכלה) וראה עצמו מנהיג המהפכה הצרפתית, שנועד להפיץ את ערכיה ואת רעיונותיה באמצעות כיבושים צבאיים בכל אירופה.	<u>מצד אחד</u> נפוליאון הפיץ את רעיונות המהפכה ושחרר את העמים שכבש משעבוד לסדר הישן. <u>מצד שני</u> הוא לא התחשב באופיים הלאומי, בתרבותם ובזכותם לריבונות של העמים באימפריה שהקים, ולכן בשטחי שלטונו החלו להתגבש תנועות לאומיות שנאבקו נגד הכיבוש ולמען עצמאות.

